

Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.)

3^η Δεκέμβρη 2024 Εθνική και Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία
ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ δημόσιες πολιτικές για τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες
ή/και σπάνιες παθήσεις και τις οικογένειές τους

Διαδίδουμε τη Διακήρυξη της Ε.Σ.Α.μεΑ. για την 3^η Δεκέμβρη 2024.

Εθνική και Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία

Εμείς, το αναπηρικό κίνημα της Ελλάδας, τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις, οι οικογένειές μας, οι οργανώσεις και τα σωματεία μας σε όλη τη χώρα,

Αγωνιζόμαστε για να ανατρέψουμε τις δυσμενείς καταστάσεις που βιώνουμε σε αυτή την εποχή της αβεβαιότητας και των πολυ-κρίσεων, μετά την πολυετή οικονομική κρίση, μετά την πανδημία, εν μέσω της ενεργειακής κρίσης και της ακρίβειας, της κλιματικής κρίσης, των έντονων γεωπολιτικών εξελίξεων, των πολέμων δίπλα μας.

Συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για να μην οδηγηθούμε στο κοινωνικό περιθώριο και για μια ζωή με αξιοπρέπεια. **Είμαστε αποφασισμένοι η θεμελιώδης αρχή του παγκόσμιου αναπηρικού κινήματος «Τίποτα για εμάς χωρίς εμάς» να μετατραπεί σε «Τίποτα χωρίς εμάς»!**

Είμαστε αλληλέγγυοι:

- με όλα τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις που διαβιούν σε ιδρύματα δίχως τη θέλησή τους, τα οποία συχνά αποτελούν θύματα κακοποίησης και εκμετάλλευσης,
- με όλα τα κορίτσια και τις γυναίκες με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις, με όλες τις μητέρες παιδιών με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις
- με όλα τα παιδιά με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις, τα οποία είναι πιθανότερο να πέσουν θύματα σωματικής και σεξουαλικής βίας και κακοποίησης, αλλά και παραμέλησης, σε σχέση με τα παιδιά χωρίς αναπηρία,
- με όλους τους ανέργους με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις, που κινδυνεύουν περισσότερο από οποιοδήποτε άλλον από τη φτώχεια και των κοινωνικό αποκλεισμό λόγω του δυσβάστακτου πρόσθετου κόστους που απαιτείται για την κάλυψη των αναγκών που πηγάζουν από την αναπηρία,
- με κάθε μετανάστη και πρόσφυγα φτώχειας, πολέμου, κλίματος, και με κάθε θύμα ρητορικής μίσους και ρατσιστικής βίας οποιασδήποτε εθνικότητας.

Εμείς, τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και οι οικογένειές μας:

- Διεκδικούμε την υλοποίηση [της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία](#) που αγωνιστήκαμε να θεσπιστεί και να γίνει νόμος του κράτους για την προστασία μας,
- Διεκδικούμε την πλήρη εφαρμογή του άρθρου 21 του Συντάγματος της χώρας που τονίζει ότι **«τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας»**,
- Διεκδικούμε την πλήρη εφαρμογή της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας που προστατεύει και προάγει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες μας και τη ριζική αναμόρφωση της υφιστάμενης εθνικής νομοθεσίας που αντιτίθεται στις απαιτήσεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες,
- Διεκδικούμε την αξιοποίηση της Πολιτικής Συνοχής με στόχο την άμβλυση των ανισοτήτων που βιώνουμε, ιδίως όσων ζούμε στην περιφέρεια, και τη σύγκλιση με την Ευρωπαϊκή Ένωση των 27,
- Διεκδικούμε την υλοποίηση όσων προβλέπει η Εθνική Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2024-2030 και την ετήσια παρακολούθηση της εφαρμογής της.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. αφιερώνει τη φετινή 3^η Δεκέμβρη, εθνική και παγκόσμια ημέρα ατόμων με αναπηρία στην **ΥΓΕΙΑ** και ρίχνει φως στα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και τα μέλη των οικογενειών τους, σε όλο το φάσμα των υπηρεσιών υγείας.

Με την αποδυνάμωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας, οι ζωές των ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις βρίσκονται σε κίνδυνο. Οι πολίτες με αναπηρία στην Ελλάδα βρίσκονται μακράν στη χειρότερη θέση από το σύνολο των χωρών της Ευρώπης των 27, ως προς την πρόσβασή τους σε υπηρεσίες υγείας, με το 1/3 των ατόμων με μέτρια ή σοβαρή αναπηρία να αντιμετωπίζει αδυναμία ικανοποίησης των αναγκών υγείας του, με το 32,6% των ατόμων ηλικίας 16 ετών, με μέτρια ή σοβαρή αναπηρία, να έχουν ανεκπλήρωτες ανάγκες για ιατρική εξέταση τους προηγούμενους 12 μήνες (το υψηλότερο ποσοστό στην Ευρώπη των 27, υπερτριπλάσιο του ευρωπαϊκού μέσου όρου), [σύμφωνα με τα τελευταία δεδομένα της Eurostat](#). Παράλληλα η Ελλάδα είναι ένα από τα δεκατρία κράτη μέλη της ΕΕ που έχουν δει αύξηση του κινδύνου φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού των ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τη νέα [βάση δεδομένων της Eurostat](#) για την αναπηρία που επιτρέπει να συγκρίνουμε τα ποσοστά φτώχειας από το 2023 και το 2018.

Τη φετινή 3^η Δεκέμβρη ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

Α. Την επέκταση της αρχής της ίσης μεταχείρισης σε όλους τους τομείς ζωής

• Έκδοση του εκκρεμούντος Π.Δ. (άρθρο 24 του ν.4443/2016 και άρθρο 74 του ν.4488/2017) για την επέκταση της αρχής της ίσης μεταχείρισης λόγω αναπηρίας, χρόνιας ή/και σπάνιας πάθησης και πέραν των τομέων της εργασίας και της απασχόλησης

Β. Την αύξηση της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις στο εργατικό δυναμικό της χώρας

- θέσπιση και εφαρμογή ενός Εθνικού Προγράμματος «Εγγύηση για την απασχόληση και τις δεξιότητες των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις», το οποίο να περιλαμβάνει ποσοτικούς στόχους, μετρήσιμους δείκτες, μηχανισμό παρακολούθησης, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους
- Κατάργηση της άδικης διακοπής των επιδομάτων αναπηρίας όταν τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις εργάζονται

Γ. Περισσότερο αλληλέγγυα κοινωνική ασφάλιση

- Ολοκλήρωση της ενιαιοποίησης των κανόνων συνταξιοδότησης στον ΕΦΚΑ,
- Επαναφορά και συμπλήρωση των διατάξεων για ευνοϊκών ρυθμίσεων για τη συνταξιοδότηση των γονέων/ συζύγων/ αδελφών που έχουν στη φροντίδα τους άτομα με βαριά αναπηρία, που καταργήθηκαν με το 3^ο μνημόνιο
- Αποσύνδεση των προνοιακών επιδομάτων από τις συντάξεις
- Θεσμοθέτηση τιμητικής σύνταξης στη μητέρα παιδιού με βαριά αναπηρία (όπως τέκνο με βαριά νοητική αναπηρία, αυτισμό, σύνδρομο down, πολλαπλές βαριές αναπηρίες, βαριά κινητική αναπηρία, χρόνιες ψυχικές διαταραχές κλπ.)

Δ. Την εφαρμογή της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης στην πράξη

- Τολμηρή, βαθιά θεσμική μεταρρύθμιση στην εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης, με στόχο τη δημιουργία ενός Σχολείου και Πανεπιστημίου για Όλους, δίχως διακρίσεις και αποκλεισμούς

Ε. Την ενίσχυση του εισοδήματος και του βιοτικού επιπέδου μας

- Αύξηση των επιδομάτων των ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις
- Προστασία από πλειστηριασμό της πρώτης κατοικίας που ανήκει σε άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις, ή στα πρόσωπα που έχουν στην οικογένειά τους άτομα με βαριές αναπηρίες, εφόσον αυτή ιδιοκατοικείται, καθώς και τη μη πώληση στεγαστικού ή καταναλωτικού δανείου που ανήκει σε άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις σε funds
- Κατάργηση της προσωπικής διαφοράς, κατάργηση της κλιμακωτής χορήγησης σύνταξης στους συνταξιούχους με αναπηρία

- Αύξηση του ακατάσχετου ποσού σε λογαριασμό μισθού ή σύνταξης ατόμων με αναπηρία στο ύψος των 5.000 ευρώ, λόγω αυξημένων αναγκών εξ αιτίας της αναπηρίας τους
- Επαναφορά στον Κρατικό Προϋπολογισμό, του κωδικού του προγράμματος διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, που υλοποιεί η Ομοσπονδία Κωφών Ελλάδος βάσει των ΦΕΚ 1708/2006 και 1808/2006
- Απαλλαγή των ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις από τα τεκμήρια του εισοδήματος.
- Απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ για την πρώτη κατοικία όλων των ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις με ποσοστό αναπηρίας 50% ανεξαρτήτως κατηγορίας αναπηρίας, καθώς και των οικογενειών που βαρύνονται φορολογικά με άτομα με βαριά αναπηρία, χωρίς εισοδηματικά κριτήρια
- Μείωση του ΦΠΑ στο χαμηλότερο συντελεστή που επιτρέπει η νομοθεσία για τα απαραίτητα βοηθήματα-εργαλεία διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία όρασης, με βαριά κινητική αναπηρία και άλλες αναπηρίες
- Επαναφορά του άρθρου 18 του ν. 4172/2013 που προέβλεπε μείωση φόρου από ιατρικές δαπάνες, για τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και τις οικογένειές τους, καθώς και διεύρυνση αυτού
- Αύξηση της έκπτωσης από τον επιβαλλόμενο φόρο εισοδήματος των ατόμων με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, στα 600 ευρώ, το οποίο για χρονικό διάστημα πέραν της δεκαετίας πλέον βρίσκεται καθηλωμένο στα 200 ευρώ
- Αύξηση του κριτηρίου αξίας ιδιόκτητης ιδιοκατοίκησης οικίας των 150.000 ευρώ για ένταξη στο κοινωνικό τιμολόγιο ενέργειας, λόγω της ανόδου των αντικειμενικών αξιών

ΣΤ. Τη δημιουργία ενός ποιοτικού συστήματος δημόσιας Υγείας και αποκατάστασης

- Θεσμοθέτηση της συμμετοχής εκπροσώπων της Ε.Σ.Α.μεΑ. σε όλους τους Φορείς Σχεδιασμού, Εφαρμογής και Αξιολόγησης πολιτικών για την υγεία. Επαναφορά εκπροσώπου της Ε.Σ.Α.μεΑ. στο Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
- Διασφάλιση της καθολικής προσβασιμότητας όλων των δομών υγείας (πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας περίθαλψης) σε όλα τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και στα άτομα με μειωμένη κινητικότητα
- Θέσπιση και εφαρμογή Εθνικής Στρατηγικής Αποκατάστασης
- Ενίσχυση του δημόσιου συστήματος υγείας σε επίπεδο υποδομών και εξειδικευμένου προσωπικού νοσοκομειακής φροντίδας, προκειμένου να μπορεί να διαχειριστεί με επάρκεια τη φροντίδα των ατόμων με αναπηρία, όπως αυτισμό, νοητική αναπηρία, βαριές κινητικές και πολλαπλές αναπηρίες όταν χρειάζονται περίθαλψη και αποκατάσταση

- Ισότιμη πρόσβαση των ανασφάλιστων ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις στις δομές υγείας, στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και στην απόκτηση του αναγκαίου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού.
- Στελέχωση με εξειδικευμένο ιατρονοσηλευτικό προσωπικό των ειδικών κλινικών - μονάδων για τους πάσχοντες με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις που λειτουργούν ήδη σε δομές του ΕΣΥ και δημιουργία νέων κλινικών - μονάδων όπου υπάρχει ανάγκη.
- Σύσταση ομάδων με εξειδικευμένους επαγγελματίες υγείας διαφόρων ειδικοτήτων στις δομές του ΕΣΥ, για την αντιμετώπιση της πολύ - νοσηρότητας που παρουσιάζουν τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις

Z. Ανεξάρτητη διαβίωση και συμπερίληψη στην κοινότητα

- Θέσπιση Εθνικής Στρατηγικής συμπερίληψης και διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις στην κοινότητα, με σαφές χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, σε αντίθεση με το μέχρι σήμερα αποτυχημένο μοντέλο αποϊδρυματοποίησης που εφαρμόζεται
- Αξιολόγηση της πιλοτικής εφαρμογής της υπηρεσίας του Προσωπικού Βοηθού, τροποποίηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και άμεσος σχεδιασμός της καθολικής εφαρμογής της σε πανελλαδικό επίπεδο
- Επέκταση της εφαρμογής της Κάρτας Αναπηρίας και διασύνδεσή της με τις πάσης φύσεως παροχές που δικαιούνται τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις, άμεση ψηφιοποίηση όλων των πιστοποιήσεων που έχουν εκδοθεί από Επιτροπές πλην ΚΕΠΑ, ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την Ευρωπαϊκή Κάρτα Αναπηρίας και του Ευρωπαϊκού Δελτίου Στάθμευσης για τα άτομα με αναπηρία στην ελληνική νομοθεσία
- Δημιουργία δομών κοινωνικής φροντίδας
- Συμπερίληψη της αναπηρίας, χρόνιας ή/και σπάνιας πάθησης σε κάθε Πρόγραμμα της Στρατηγικής Κοινωνικής Στέγασης με διακριτό τρόπο, όπως ισχύει για τους πολύτεκνους και τους τρίτεκνους, με πρόσθετη προσαύξηση 20%

H. Την εφαρμογή της Καθολικής Προσβασιμότητας

- Νόμο - πλαίσιο για την καθολική προσβασιμότητα
- Ολοκλήρωση της πολιτικής για την εφαρμογή της ενιαίας κάρτας για την ελεύθερη διέλευση των οχημάτων των ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις από τους σταθμούς διοδίων όλων των αυτοκινητόδρομων της χώρας, καθώς και της κάρτας στάθμευσης
- Διασφάλιση προσβασιμότητας υπεραστικών συγκοινωνιών και TAXI και βελτίωση της προσβασιμότητας όλου του μεταφορικού δικτύου

- Κατάρτιση, σε συνεργασία με την Ε.Σ.Α.μεΑ., των στελεχών του μεταφορικού τομέα σε θέματα συναλλαγής και εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις

Τίποτα χωρίς εμάς!

